

Vergaderjaar 1986–1987

19583**Regeling van de uitgifte van het Staatsblad en de Staatscourant en van de bekendmaking en inwerkingtreding van wetten, algemene maatregelen van bestuur en vanwege het Rijk anders dan bij wet of algemene maatregel van bestuur vastgestelde algemeen verbindende voorschriften (Bekendmakingswet)****Nr. 9****NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG**

Ontvangen 18 mei 1987

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen of nogmaals zou kunnen worden ingegaan op het onderscheid tussen beleidsregels en algemeen verbindende voorschriften. In de memorie van toelichting (blz. 3) op het onderhavige voorstel van wet is het meest saillante punt van dit onderscheid reeds vermeld. Beleidsregels (pseudo-wetgeving) zijn regels die aangeven hoe een bestuursbevoegdheid jegens de bestuurden zal worden gebruikt. Zij zijn voor die bestuurden niet verbindend, aangezien de bevoegdheid tot vaststelling ervan niet uitdrukkelijk op de Grondwet of een andere wet in formele zin berust. Bij algemeen verbindende voorschriften is dat wel het geval. Daardoor zijn deze verbindend, ook in die zin dat hun naleving eventueel door een daartoe aangewezen overheidsorgaan kan worden afgedwongen. Van zulk een afdwingen kan bij beleidsregels nooit sprake zijn. Wel kan evenwel, vanwege de aan de naleving daarvan verbonden voordelen – men denke aan subsidieregelingen –, ook van beleidsregels een grote overredingskracht uitgaan. Voor de praktijk betekent dit dat algemeen verbindende voorschriften en beleidsregels elkaar in hun effecten nauw kunnen naderen. Een en ander is meer uitvoerig beschreven in het rapport «Orde in de regelgeving» (blz. 20–22) van de Commissie wetgevingsvraagstukken.

Zoals ook in de memorie van toelichting reeds is aangegeven (blz. 4) ligt in de rede te verwachten dat in de komende wet inzake algemene regels van bestuursrecht bepalingen zullen worden opgenomen over de bekendmaking – en eventueel in verband daarmee ook de inwerkingtreding – van beleidsregels. Die bepalingen zullen ook betrekking kunnen hebben op beleidsregels die in circulaires worden neergelegd. Naarmate zulks het geval is ontvalt de grondslag aan de aanwijzingen voor de Rijksdienst inzake circulaires (Stcrt. 1986, 118), voor zover daarin hetzelfde onderwerp wordt geregeld. Het onderhavige voorstel van wet is voor de bekendmaking en inwerkingtreding van in circulaires vervatte regels niet van belang, aangezien – zoals is aangegeven in aanwijzing 3 van de evengenoemde aanwijzingen – circulaires niet gebruikt mogen worden voor de officiële bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften. Met de aan het woord zijnde leden zijn wij overigens van mening dat in circulaires steeds zoveel mogelijk duidelijkheid moet worden geboden over het rechtskarakter van de daarin opgenomen bepalingen.

Aan de leden van de P.v.d.A.-fractie kunnen wij antwoorden dat de in artikel 5, eerste lid, onder a, bedoelde andere vanwege de overheid algemeen verkrijgbaar gestelde publikatiebladen, evenmin als het Staatsblad en de Staatscourant, gratis ter beschikking van belanghebbers behoeven te worden gesteld. Afhankelijk van de aard en de omvang van het betrokken publikatieblad is dat overigens wel mogelijk. Andere voorbeelden van publikatiebladen als bedoeld in de genoemde bepaling zijn het PBO-blad en «Economische Zaken», het mededelingenblad van het gelijknamige ministerie. Bij folders en dergelijke, die aanvullend gebruikt worden om bekendheid te geven aan nieuwe regelingen, ligt gratis beschikbaarstelling erg voor de hand. Voor hetzelfde doel zal soms ook het plaatsen van advertenties kunnen worden overwogen. Dit lijkt bij voorbeeld in aanmerking te komen om grote groepen burgers die moeilijk langs een andere weg bereikt kunnen worden, te herinneren aan de nadering van een datum die van belang is voor het tijdig doen van een bepaalde aanvraag. Het is echter moeilijk hiervoor algemene criteria te ontwikkelen. Het voorlichtingsbeleid van de onderscheiden ministeries dient er mede op gericht te zijn de gevallen te onderkennen, waarin plaatsing van advertenties nuttig kan zijn om de groep tot wie een voorschrift gericht is, te bereiken.

In antwoord op de vragen van de leden van de S.G.P.-fractie wijzen wij er op dat in het voorstel van wet in de eerste plaats het Staatsblad en de Staatscourant en daarnaast ook andere publikatiebladen worden aangevoerd als de media voor het bekend maken van algemeen verbindende voorschriften. Rechtsgeldige bekendmaking alleen via een geautomatiseerd systeem van gegevensverwerking, bij voorbeeld het teletekstprogramma, kan dus niet plaatsvinden. Dit neemt echter geenszins weg dat die wijze van bekendmaking wel benut kan worden om de toegankelijkheid van wettelijke voorschriften voor degenen tot wie deze gericht zijn, te vergroten. Zulks dan echter onverminderd de officiële publikatie in een van de genoemde bladen. Dezerzijds zal aan initiatieven om aan wettelijke voorschriften met behulp van geautomatiseerde gegevensverwerking een grotere verspreiding te geven naar vermogen worden medegewerkt. Dat kan bij voorbeeld door het vanwege de departementen beschikbaar stellen van dragers zoals banden of schijven, waarop de tekst van nieuwe regelingen in machine-leesbare vorm is neergelegd.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk